

1 października 2019

Przewodniczący Komisji Europejskiej
Jean-Claude Juncker

Szanowny Panie Przewodniczący,

Zwracamy się do Pana z apelem o niezwłoczne skierowanie skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie systemu sądownictwa dyscyplinarnego w Polsce oraz ustanowienia zabezpieczenia na czas trwania procesu. To kolejny, niezbędny krok w ramach procedury przeciwnaruszeniowej, którą Komisja Europejska pod Pańskim przewodnictwem rozpoczęła 3 kwietnia br.

Komisja wskazała wówczas, że nowy system sądów dyscyplinarnych w Polsce podważa zasadę niezawisłości sędziów i nie zapewnia koniecznych gwarancji chroniących sędziów przed kontrolą polityczną. 17 września minął okres przewidziany na podjęcie przez polski rząd kroków w celu przywrócenia standardów wymaganych przez prawo UE i Komisję Europejską. Niestety takie kroki nie zostały podjęte. Dlatego Komisja powinna niezwłocznie przejść do następnego etapu: złożenia skargi do Trybunału.

Ta sprawa ma fundamentalne znaczenie dla całej Unii Europejskiej. Niezawisłość sędziów to jedyna skuteczna gwarancja praw obywatelskich oraz unijnego porządku prawnego. Sędziowie polscy są jednocześnie sędziami europejskimi. Komisja Europejska udowodniła, że instytucje unijne potrafią skutecznie bronić zasady rządów prawa w przypadku jej naruszenia przez państwa członkowskie. Jako przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego w Polsce doceniamy wysiłki Komisji na rzecz obrony praworządności w naszym kraju, a zwłaszcza wykorzystanie w tym celu instrumentu skargi do TSUE. To dzięki zaangażowaniu Komisji i TSUE rząd polski wycofał się w ubiegłym roku ze zmian w Sądzie Najwyższym, które oznaczałyby polityczną ingerencję w sposób funkcjonowania tej niezależnej instytucji.

Kwestia systemu dyscyplinarnego dla sędziów jest nie mniej ważna. Na przestrzeni ostatniego roku mamy do czynienia z rosnącą liczbą przypadków wykorzystywania go w celu zastraszania i nękania sędziów z powodów politycznych. Opisują je w swoich raportach organizacje sędziowskie, Amnesty International, polski Rzecznik Praw Obywatelskich, Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz inne instytucje i organizacje. Ewidentne naruszenia zasady trójpodziału władz i niezawisłości sędziów nie są wynikiem jednostkowych decyzji, lecz konstrukcji całego systemu. Minister sprawiedliwości, będący jednocześnie prokuratorem generalnym,

sprawuje pełną kontrolę nad każdym etapem postępowań dyscyplinarnych i ma prawo ingerować w ich bieg. Zaś wpływ polityków na inne elementy tego systemu (np. Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego) oraz przyjęte procedury postępowania powodują, że zniesione zostały systemowe gwarancje niezależności sędziów. Tym samym rządy prawa w Polsce, kraju członkowskim UE, znajdują się na równi pochytej bardziej niż kiedykolwiek wcześniej.

Obrona rządów prawa to jedno z największych osiągnięć kierowanej przez Pana Komisji Europejskiej. To dorobek, który będzie miał ogromne znaczenie dla całej Unii w nadchodzących latach. Skarga do TSUE w sprawie systemu dyscyplinarnego dla sędziów w Polsce, po wyczerpaniu przewidzianej prawem innej drogi, jest naturalną konsekwencją działań podejmowanych dotąd przez Komisję. Wiosną 2018 roku, podczas konfliktu o Sąd Najwyższy, pisaliśmy: „Europo, nie odpuszczaj!”. Te słowa kierujemy do Pana także dzisiaj.

Akcja Demokracja

Archiwum Osiatyńskiego

Forum Współpracy Sędziów

Front Europejski

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja im. Bronisława Geremka

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Inicjatywa Wolne Sądy

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych

Stowarzyszenie im. Profesora Zbigniewa Hołdy

Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”

Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”

Stowarzyszenie Sędziów „Themis”

